

Cần có phương pháp tiếp cận mới trong việc sửa đổi, bổ sung đồng bộ, toàn diện các luật trong lĩnh vực thuế

14:29 23/09/2024

Các thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội tập trung thảo luận vào các nội dung: Phạm vi điều chỉnh của Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp sửa đổi; quy định rõ thẩm quyền của Quốc hội, Chính phủ trong việc chỉ đạo điều hành, triển khai luật.

Sáng 23/9, dưới sự điều hành của Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về dự án Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp sửa đổi. Tại Phiên họp, các thành viên tập trung thảo luận các nội dung: Phạm vi điều chỉnh của dự án luật; quy định rõ thẩm quyền của Quốc hội, Chính phủ trong việc chỉ đạo điều hành, triển khai luật; thuế suất đối với các doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ...

Toàn cảnh Phiên thảo luận về dự án Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp sửa đổi. Ảnh quochoi.vn.

Đối với việc luật hóa nội dung quy định tại Nghị quyết số 107/2023/QH15 về áp dụng thuế thu nhập doanh nghiệp (TNDN) bổ sung theo quy định chống xói mòn cơ sở thuế toàn cầu, qua nghiên cứu, rà soát cho thấy, mặc dù Nghị quyết số 107/2023/QH15 có hiệu lực từ kỳ tính thuế năm 2024 song việc kê khai, nộp thuế TNDN bổ sung có thời hạn từ 12 - 18 tháng sau khi kết thúc năm tài chính 2024.

Theo đó, trên thực tế, tới năm 2026 doanh nghiệp mới đến thời hạn áp dụng quy định tại Nghị quyết số 107/2023/QH15 và chưa thể đánh giá được hiệu quả và những vấn đề phát sinh trong thực tiễn thực hiện. Do vậy, tại dự án luật chưa bổ sung nội dung luật hóa các quy định tại Nghị quyết số 107/2023/QH15 nêu trên để đảm bảo nguyên tắc, quan điểm xây dựng Luật là “Luật hoá những vấn đề đã rõ, đã được thực tế kiểm nghiệm là phù hợp, bao gồm cả những nội dung đã được thực hiện ổn định tại các văn bản dưới luật”.

Thay mặt cơ quan thẩm tra, Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách của Quốc hội Lê Quang Mạnh cho biết: Về quy định liên quan đến thu nhập phải nộp thuế (thu nhập chịu thuế), cơ quan thẩm tra đề nghị cân nhắc tính phù hợp của nội dung quy định tại khoản 2 Điều 2 để lựa chọn phương án quy định nội dung này tại Điều 2 (quy định về người nộp thuế) hoặc tại Điều 3 (quy định về thu nhập chịu thuế).

Ngoài ra, đối với việc nộp thuế TNDN của các doanh nghiệp nước ngoài có thu nhập phát sinh tại Việt Nam từ các hoạt động kinh doanh thương mại điện tử hoặc trên nền tảng số, dự thảo Luật không quy định cụ thể và giao Chính phủ quy định. Dự thảo Nghị định chưa quy định các nội dung này, đề nghị cần làm rõ về định hướng quản lý thu thuế đối với các đối tượng này.

Thư trưởng Bộ Tài chính Cao Anh Tuấn trình bày tại Phiên họp. Ảnh quchoi.vn.

Về cơ sở thường trú trong các hoạt động kinh doanh dựa trên thương mại điện tử và trên nền tảng số: Theo Báo cáo thuyết minh dự án luật, thực tiễn phát triển của các hoạt động kinh doanh thông qua thương mại điện tử và các nền tảng số xuyên biên giới cho thấy sự bất cập về khái niệm cơ sở thường trú đang được quy định tại Luật hiện hành và các Hiệp định thuế (căn cứ trên hiện diện vật lý), chưa đáp ứng được thực tế của loại hình kinh doanh sử dụng cơ sở thường trú “ảo” - không có hiện diện vật lý.

Tuy nhiên, dự thảo Luật vẫn giữ khái niệm cơ sở thường trú hiện hành tại khoản 2 Điều 2 về người nộp thuế, theo đó, vấn đề vướng mắc, bất cập liên quan đến nội dung về cơ sở thường trú về cơ bản chưa được giải quyết trong dự thảo Luật. Cơ quan thẩm tra đề nghị Chính phủ cần giải trình rõ hơn về vấn đề này.

Dự án Luật đã bổ sung quy định thu nhập chịu thuế của các doanh nghiệp nước ngoài không có cơ sở thường trú tại Việt Nam bao gồm cả các thu nhập từ kinh doanh thương mại điện tử, kinh doanh trên nền tảng số, không phụ thuộc vào địa điểm kinh doanh. Điều này làm cho nội dung quy định trở nên mâu thuẫn, khó thực hiện (không có cơ sở thường trú tại Việt Nam đồng thời lại không phụ thuộc vào địa điểm kinh doanh). Cơ quan thẩm tra đề nghị Chính phủ cần giải trình rõ hơn về vấn đề này.

Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật Hoàng Thanh Tùng đánh giá cao Hồ sơ và Tờ trình của Chính phủ cũng như Báo cáo thẩm tra dự án Luật Thuế Thu nhập doanh nghiệp sửa đổi của Ủy ban Tài chính, Ngân sách. Tuy nhiên, đề nghị cơ quan

soạn thảo dự án Luật làm rõ hơn về phạm vi điều chỉnh của dự án luật.

Chủ nhiệm Ủy ban Tài chính, Ngân sách Lê Quang Mạnh. Ảnh
quochoi.vn

Để tránh chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ trong quá trình chỉ đạo điều hành, thực hiện luật, theo Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật Hoàng Thanh Tùng, những nhiệm vụ nào Quốc hội giao chi tiết cho Chính phủ thực hiện, vấn đề nào thuộc thẩm quyền của Chính phủ phải triển khai cũng cần được quy định rõ.

Đóng góp ý kiến vào việc sửa đổi Luật Thuế TNDN, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn cho rằng, cơ quan soạn thảo Luật phải lý giải kỹ lưỡng vì sao phải sửa luật, sửa những điều gì và sửa như thế nào.

Theo quan điểm của Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn, trong Luật hiện hành đang vướng mắc ở những điều gì thì nên sửa ngay cái đó. Những điều nào “đã chín, đã rõ” thì sửa, cái gì chưa rõ thì phải tiếp tục nghiên cứu. Nếu sửa toàn diện Luật Thuế TNDN thì phải có sự đánh giá tác động. Việc sửa đổi những điều mới thì phải tốt hơn những cái cũ. Ngoài ra, việc sửa đổi Luật Thuế TNDN phải đảm bảo thu ngân sách Nhà nước, khắc phục tình trạng trốn thuế, thất thu thuế; việc sửa đổi Luật phải đảm bảo phù hợp với thông lệ quốc tế.

Các đại biểu dự phiên họp. Ảnh quochoi.vn.

Nhấn mạnh đến việc đổi mới cách làm luật, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn khẳng định, những nhiệm vụ nào thuộc thẩm quyền của Quốc hội thì Quốc hội thực hiện. Những gì thuộc chức năng, nhiệm vụ của Chính phủ thì Chính phủ triển khai. Việc làm này cũng là đảm bảo chất lượng luật được tốt nhất trước khi trình ra Quốc hội xem xét tại Kỳ họp thứ 8.

Các thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội còn cho ý kiến vào các nội dung: Khoản chi được trừ và không được trừ khi xác định thu nhập chịu thuế; thuế suất đối với các doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ; thu thuế đối với các hoạt động kinh doanh thương mại điện tử và trên nền tảng số...

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định cho biết, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đánh giá cao quá trình chuẩn bị hồ sơ dự án Luật Thuế TNDN sửa đổi của Chính phủ và nội dung Báo cáo thẩm tra sơ bộ của Thường trực Ủy ban Tài chính, Ngân sách. Đề nghị Chính phủ tiếp thu ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, ý kiến của cơ quan thẩm tra để tiếp tục hoàn thiện dự thảo Luật, đáp ứng các yêu cầu đề ra.

Thứ trưởng Bộ Tài chính Cao Anh Tuấn cho biết: Dự án Luật Thuế Thu nhập doanh nghiệp sửa đổi gồm 4 chương, 20 điều. Dự án Luật đã bám sát theo các nhóm chính sách tại hồ sơ lập đề nghị xây dựng dự án Luật thuế TNDN sửa đổi đã được Quốc hội đồng ý; đồng thời, dự án Luật đã luật hóa một số nội dung đang thực hiện ổn định tại các văn bản dưới luật.

PV (lược ghi)